Prof.dr Simon Nikolić
zdravstvena nega

Radiološka dijagnostika digestivnog trakta

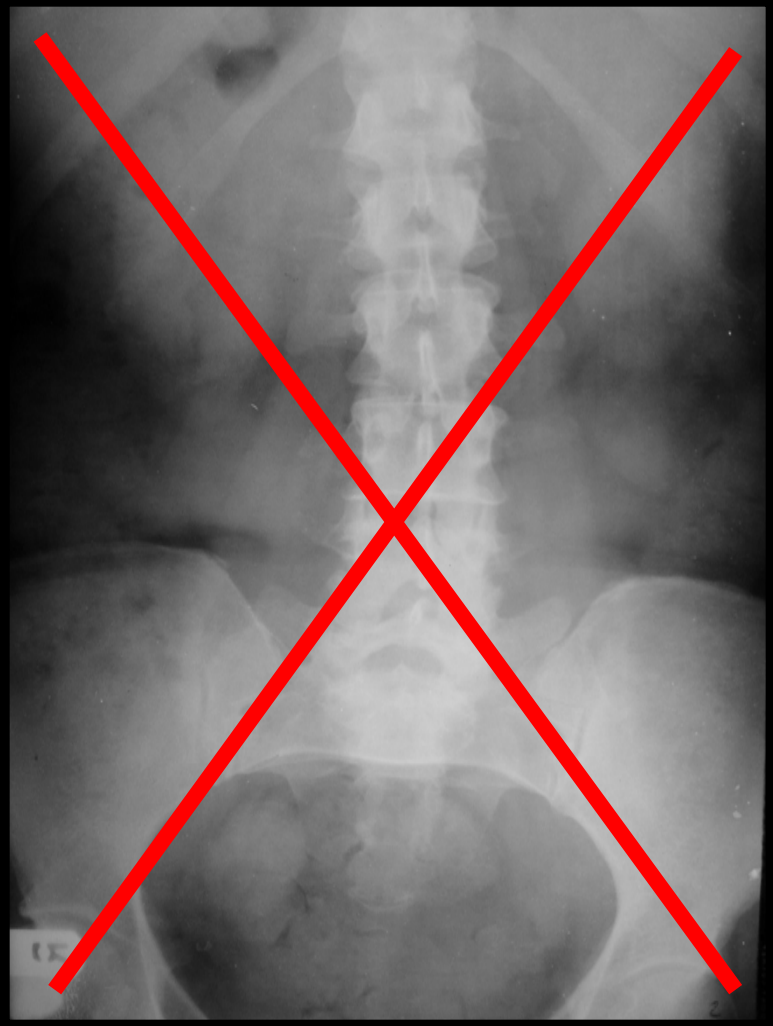
MMXV

Metode pregleda

- Nativni pregled abdomena
- Rendgenoskopija
- UZ
- CT
- MRI
- Angiografija
- Nuklearna medicina

- Nativni pregled abdomena

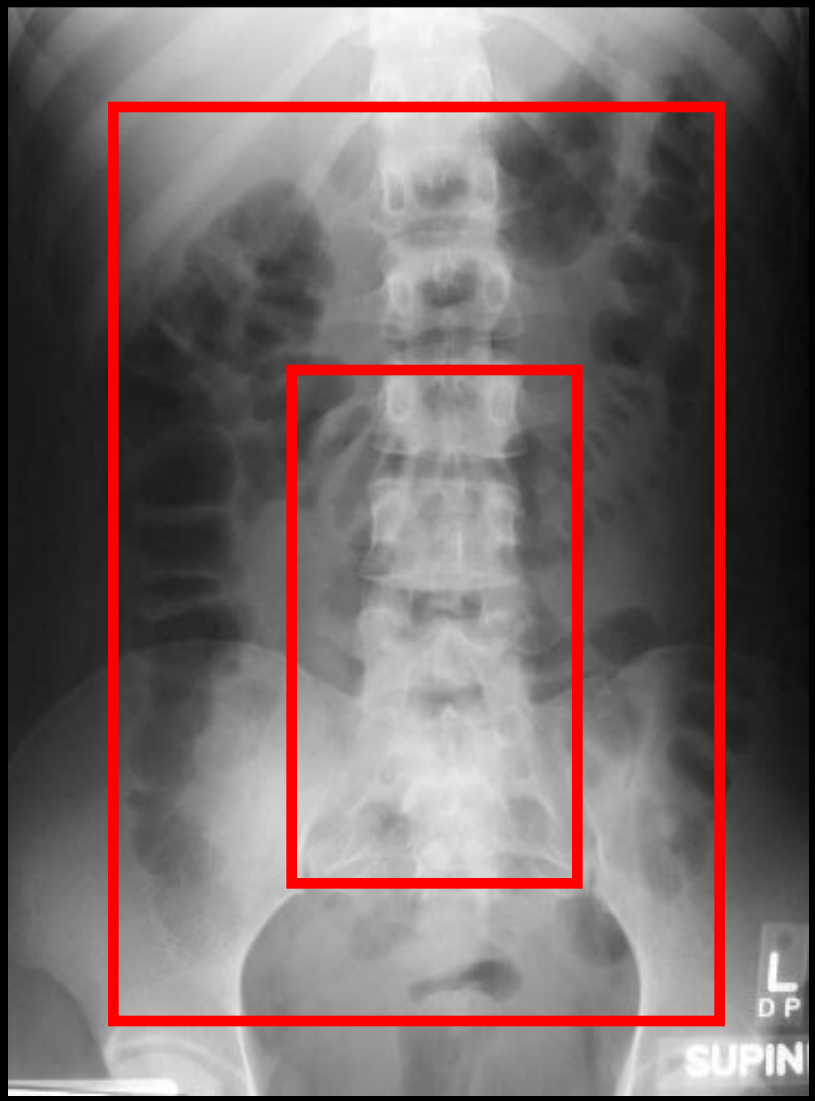
Šta se ispituje?

- Gasne kolekcije
- Ekstraluminalni gas
- Mekotkivne mase
- Kalcifikacije

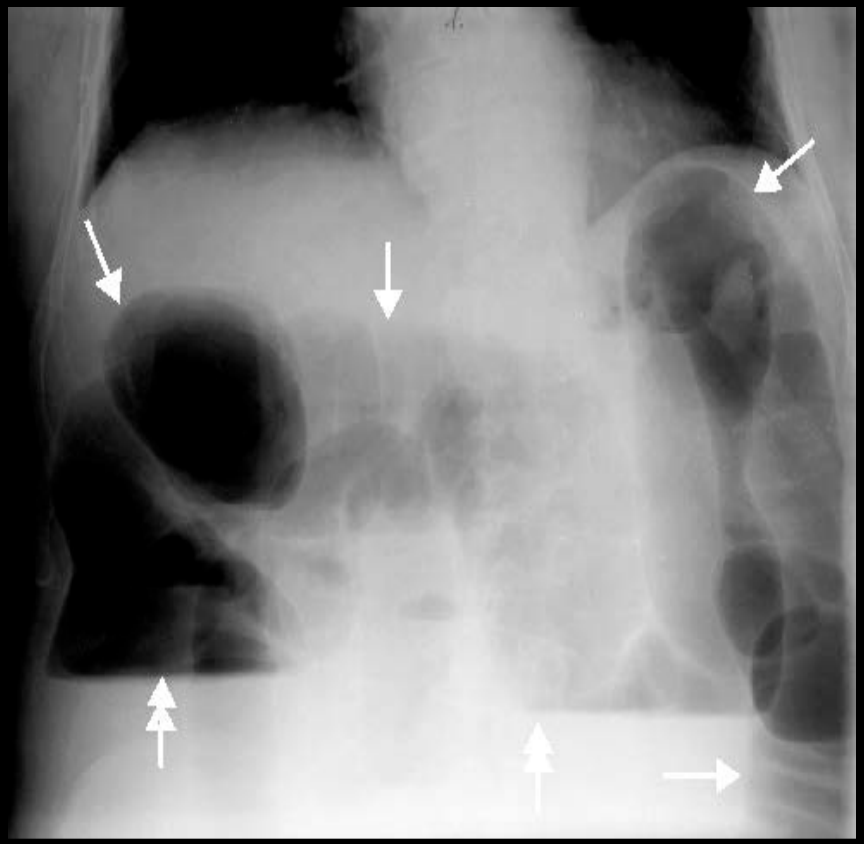

- **Normalne gasne kolekcije**

- **Želudac**
  uvek
- **Tanko crevo**
  max 3 nedilatirane vijuge
  norm dijametar 2,5 cm
- **Debelo crevo**
  u rectumu uvek

Ileus

Potpuni prekid u pasaži crevnog sadržaja

- **Funkcionalni**
  Likalizovan (stražareća vijuga)
  Generalizova adinamički ileus
- **Opstruktivni** (mehanički)
  Gornjeg dela GIT
  Donjeg dela GIT

Lokalizovani ileus

Jedna ili dve dilatirane vijuge tankog ili debelog creva

Gas u rektumu

Stražareća vijuga

Generalizovani paralitički ileus

Samo postoperativno

Rtg. Gas u dilatiranim vijugama tankog i debelog creva

Opstruktivni ileus

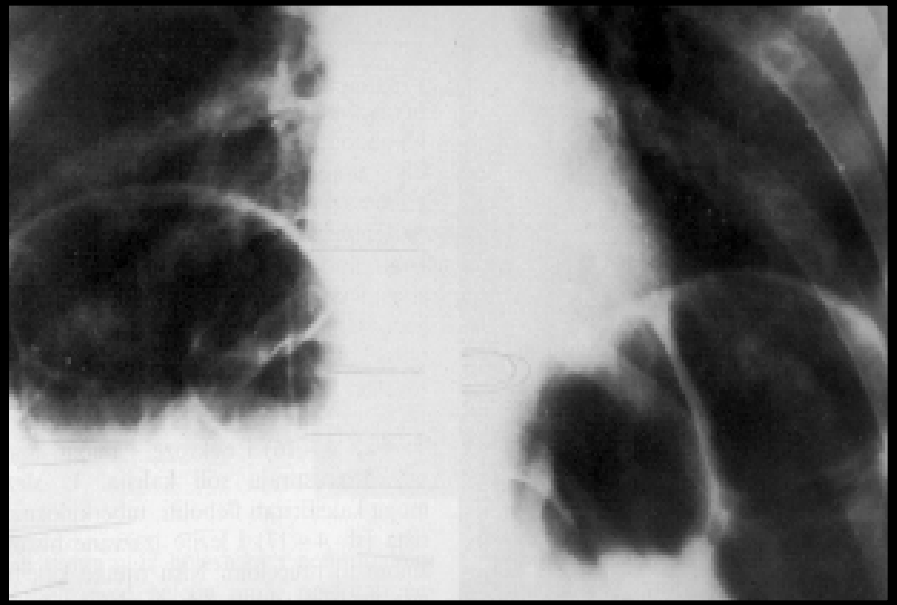
Žučni kamenovi, askaris, bezoari.
Rtg. Dilatirana tanka creva,vujuge na straži, malo gasa u kolonu posebno u rectumu

Hernijacija, Strangulacija.
Rtg. Jako dil.kolon, malo ili bez gasa u tankom crevu ako je ileocekalna valvula ostala kompententna.

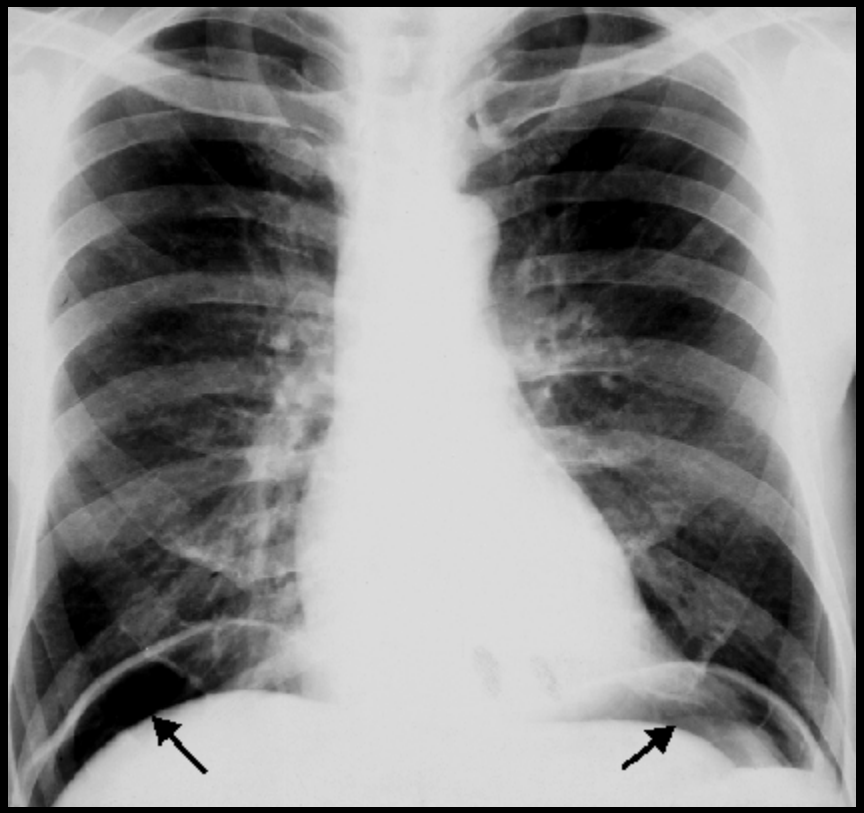

Pneumobilija

Sy Chilaiditi

- Slobodan gas u abdomenu

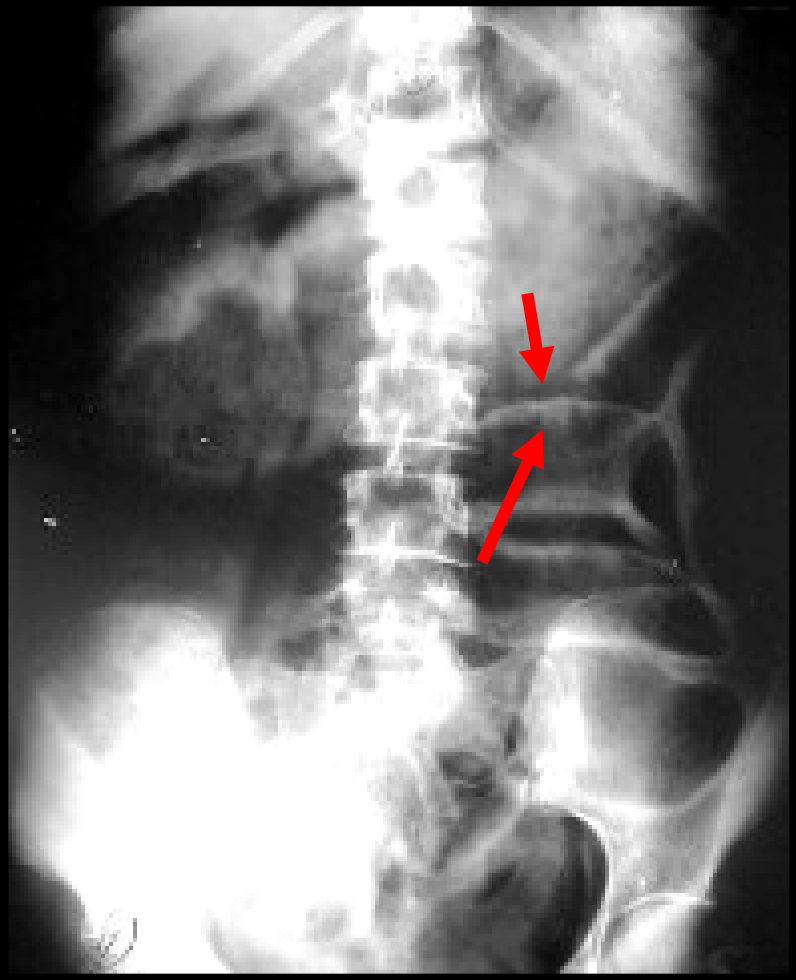

Pneumoperitoneum

- Ruptura šupljeg organa
  Perforacija ulkusa
  Perforacija divertikula
  Perforcija karcinoma
- Trauma
- Post operativno 5-7 dana

Vidljiva oba zida crevne vijuge

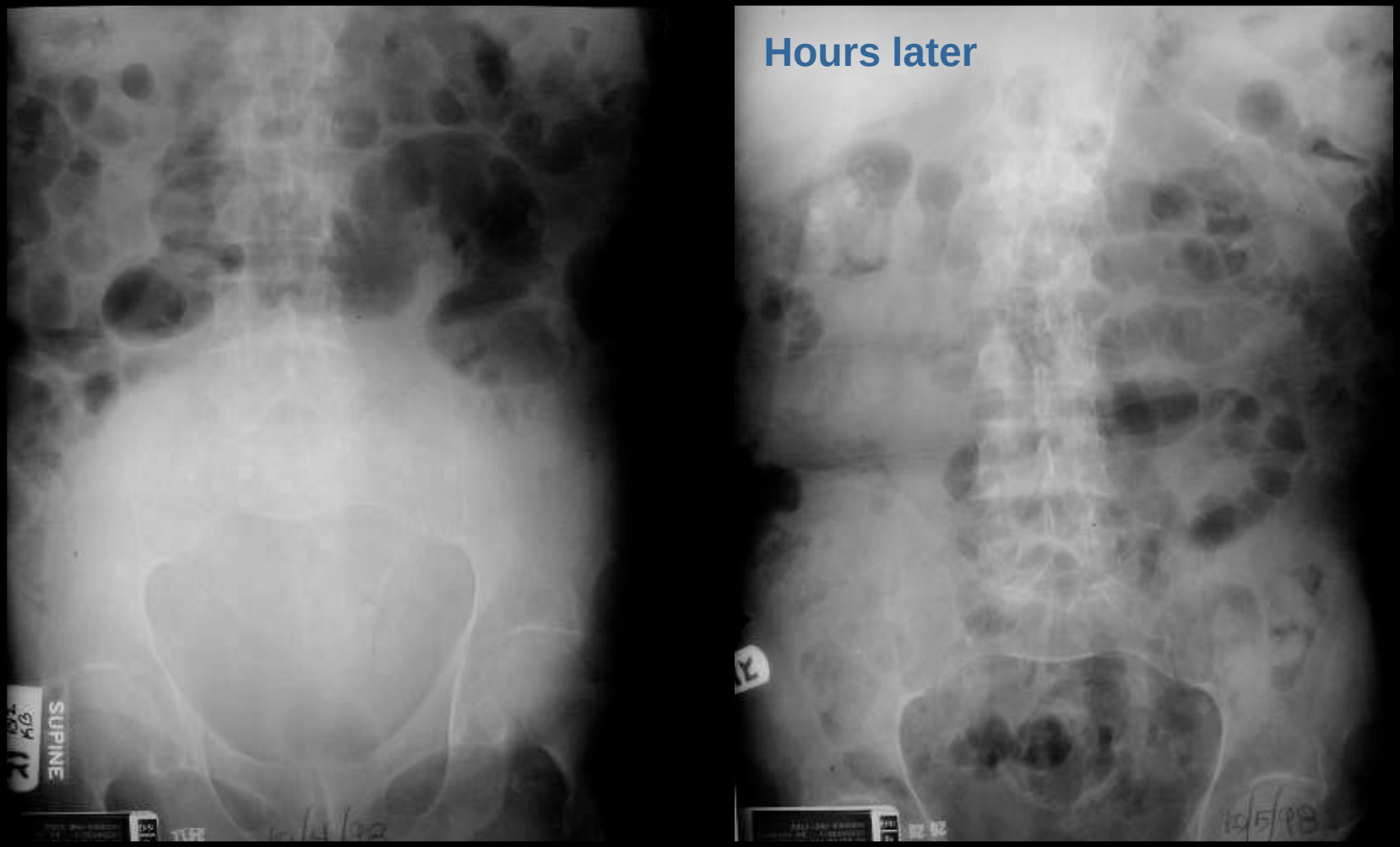
- **Mekotkivne senke**

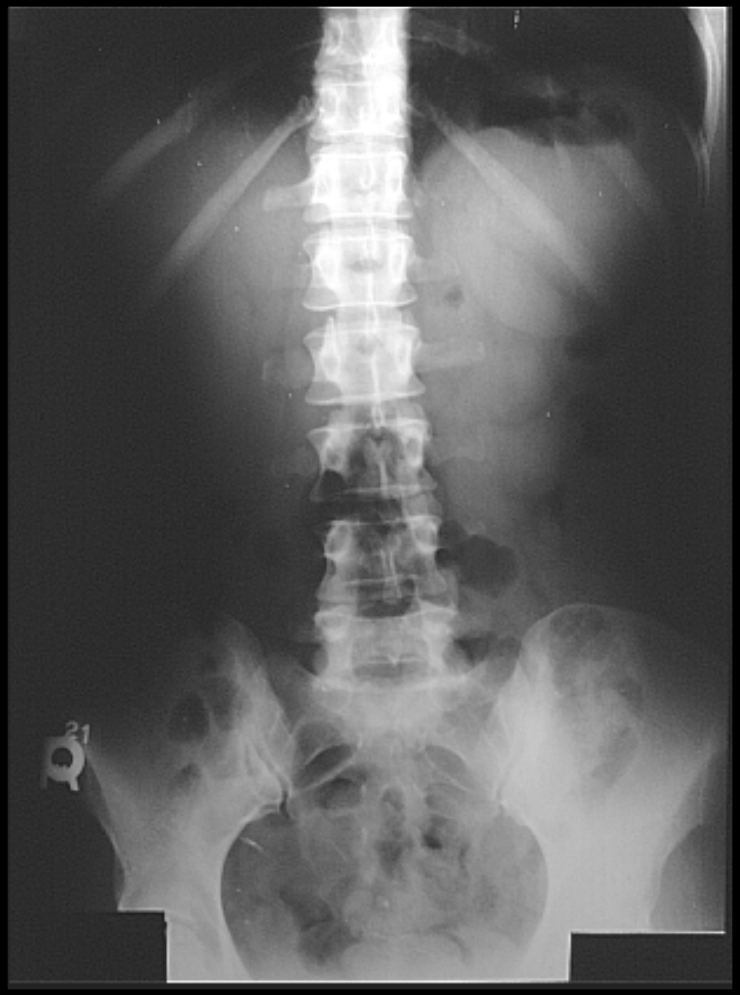
- Hepatosplenomegalija
- TU ili cista

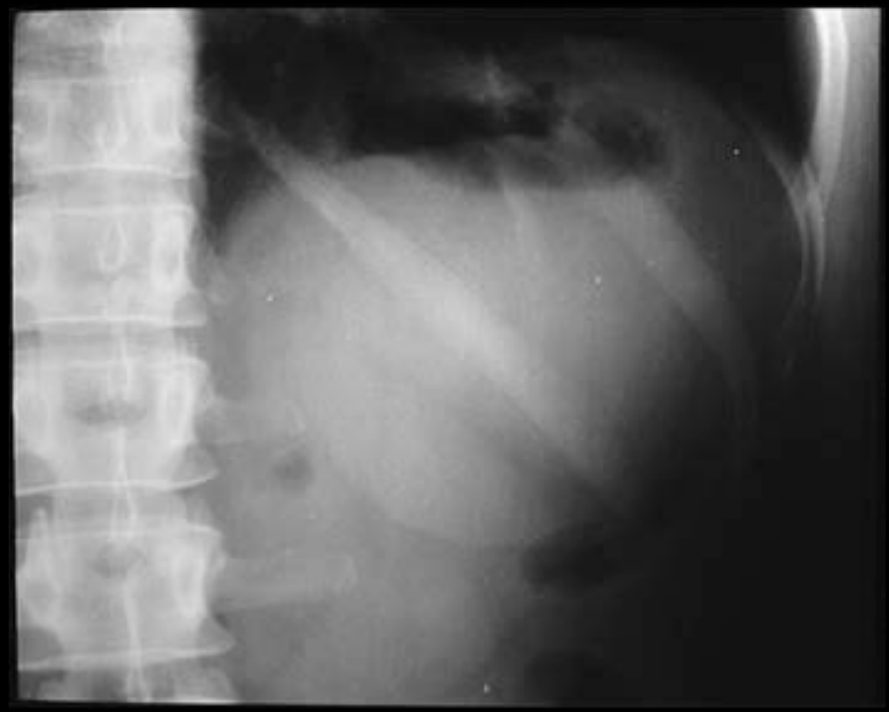
Rtg. Dislokacija creva,
mala količina gasa, znak jastučića, spoljašnja kompresija

Myomatozni uterus

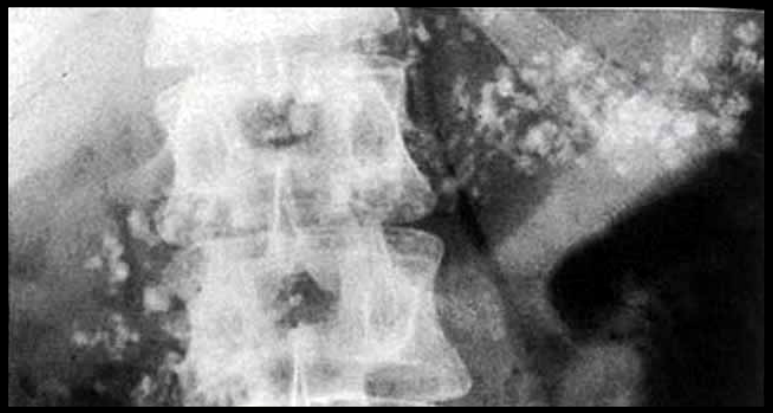

Opstrukcija mokraćne bešike. Pre i post cateterizacije

Masa u levom hipohondrijumu - pankreatična pseudocista

- **Kalcifikacije**

Rubne

Bubrežna cista

Trakaste

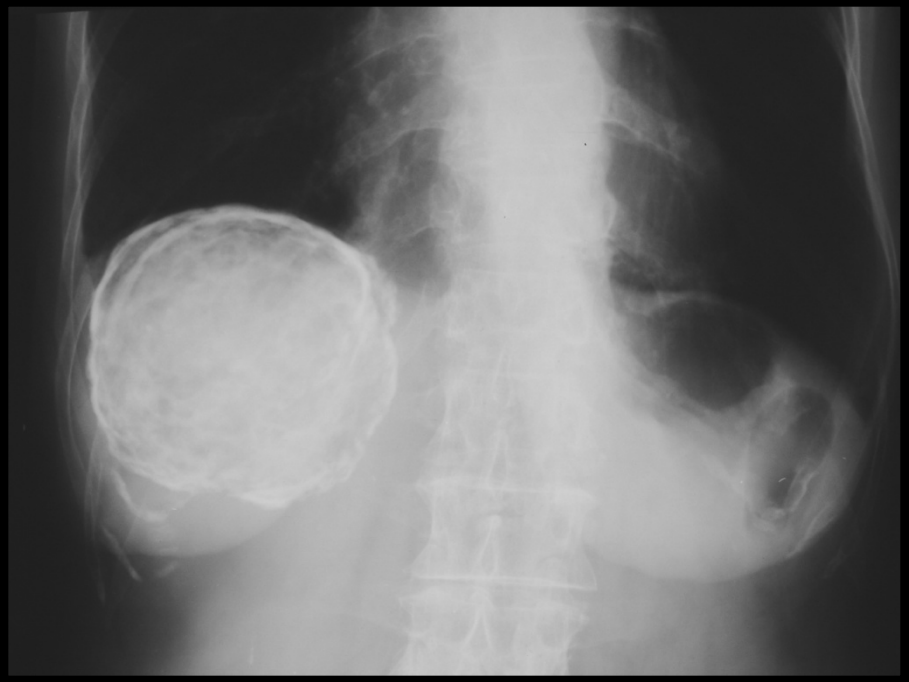

Aterokleroza

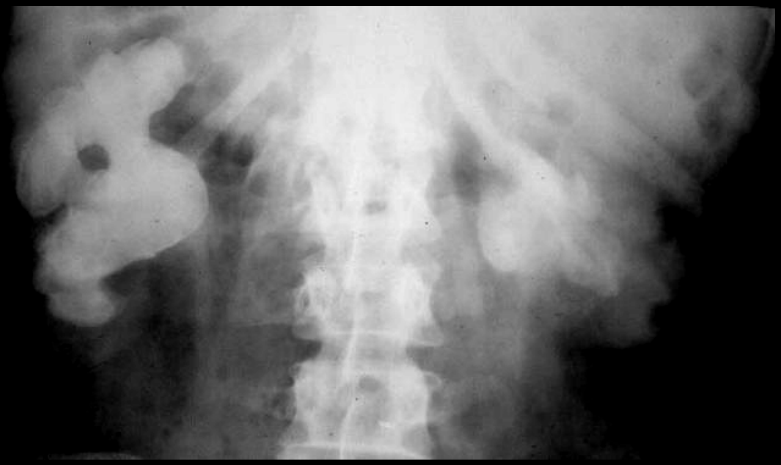

Kalcifikovan vas deferens

Masivne

Ehinokokna cista u jetri

“Koraliformna” kalkuloza bubrega

Amorfne

Nefrokalcinoza

Miomatozni uterus

• Rendgenoskopija

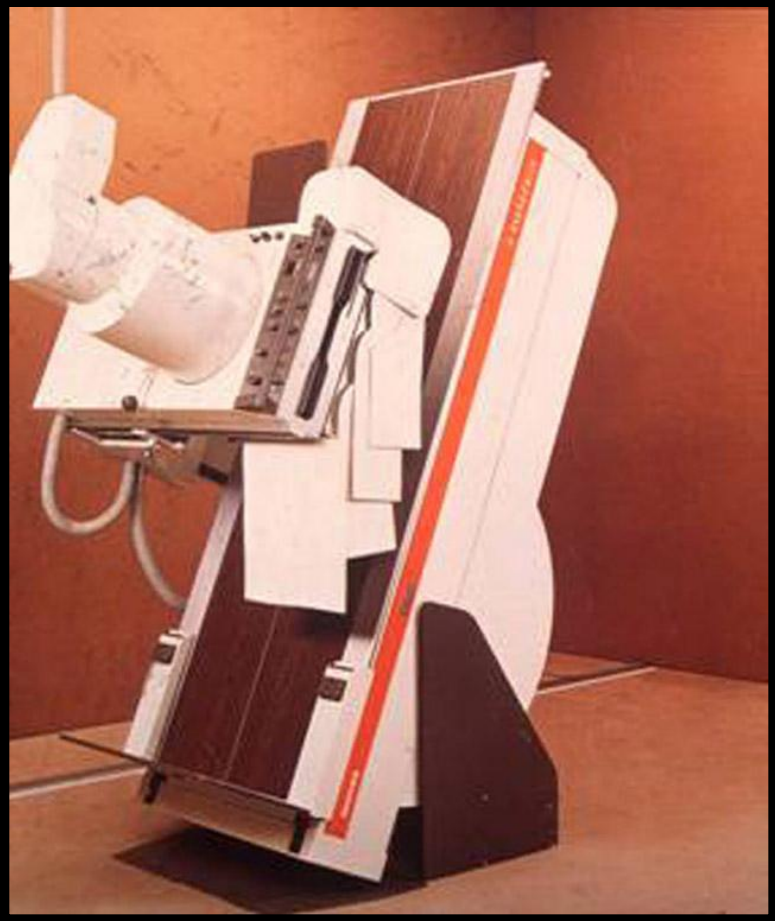
Samo najkarakterističniji momenti se beleže na grafijama.

- Pregled barijumom
- Pregled ks. na bazi J

Priprema pacijenta za snimanje

2 dana pre pregleda:

pacijent ne uzima teško svarljivu hranu bogatu celulozom (boranija, pasulj, grašak, kupus,...)

1 dan pre pregleda:

- ručak u 13č. treba da bude manje obilan i sastavljen od lako svarljive hrane (tost, krompir pire bez mleka, kuvana piletina, kačamak kuvan na vodi...)

  u 14č. pulv.*Lactulose* sa dosta tečnosti (3,5 - 4 L),

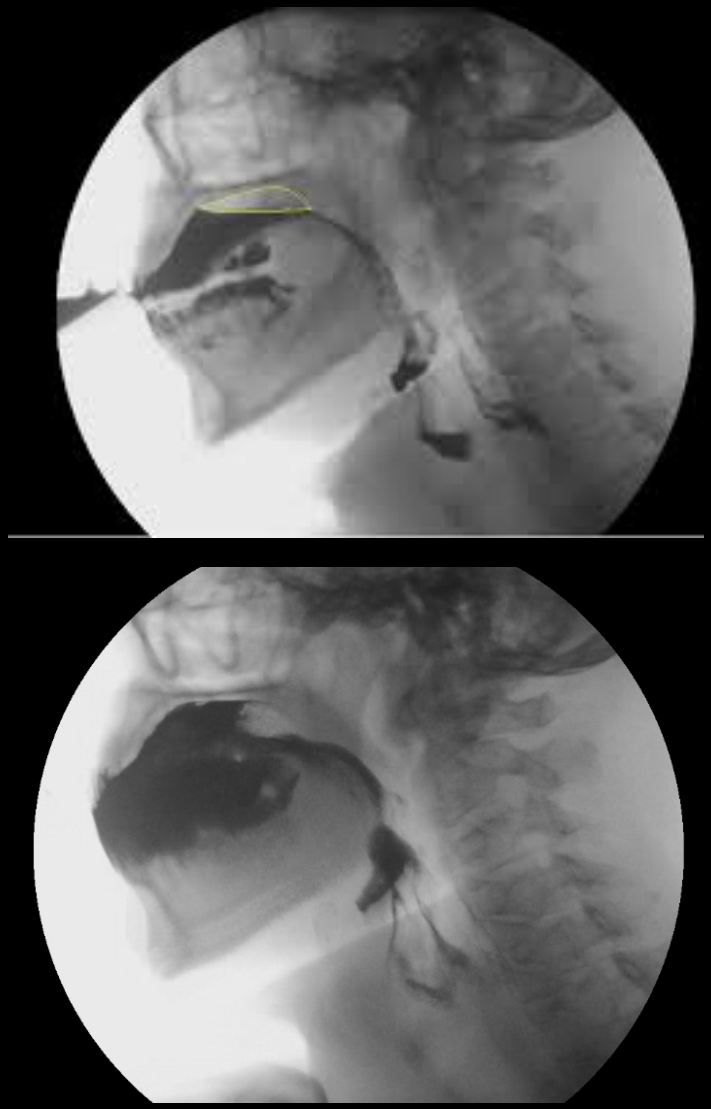
  u 17č. drag.*Dulcolax* 3-4 kom. bez žvakanja

  ili tbl. *Natrijum pikosulfat* 2 kom.
- ne uzimati hranu u vreme večere. Uzimanje tečnosti (voda, nezaslađen voćni čaj, bistri sokovi, bistra supa ...) moguće do 22č.

Na dan pregleda (ujutru)

- 2 č. pre pregleda priprema dubokom klizmom 1,5–2 L mlake vode sa 9 gr. sode bikarbone (NaH_2CO_3)
- pacijent ne jede, ne pije, a neposredno pre snimanja da isprazni mokraćnu bešiku.

- Akt gutanja

- Ezofagoskopija

Najpre se popije 2-3 gutljaja od ukupno 200 ml.

Uočavaju se karateristike zida, makroreljef sluznice, peristaltički talasi i distalna evakuacija.

- Gastrosopija

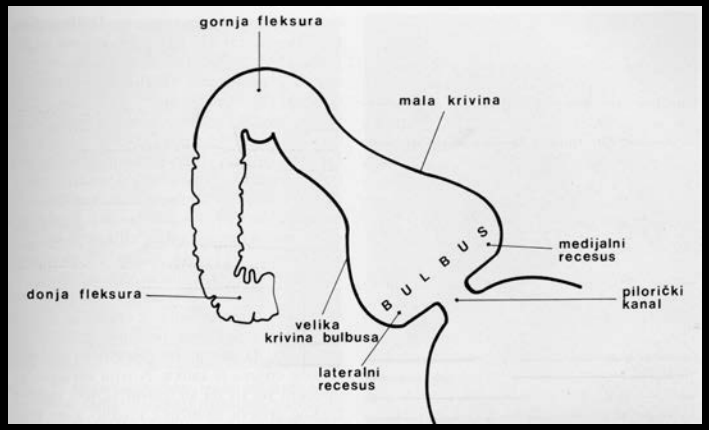

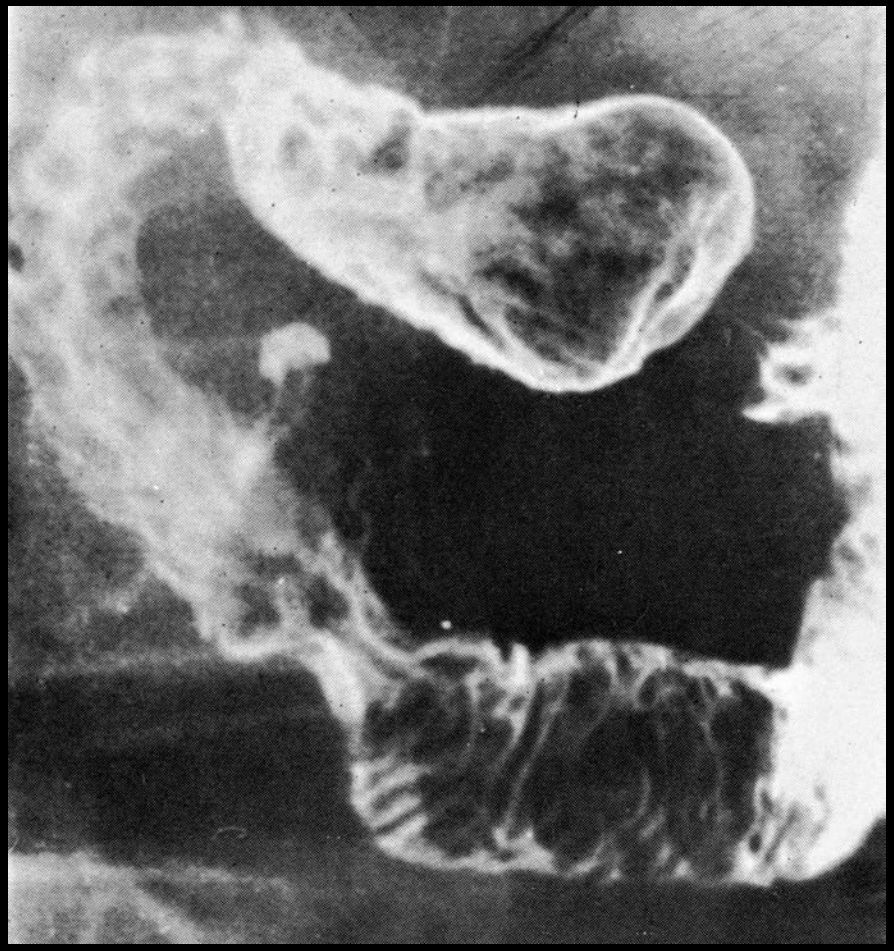
Stojeći

Ležeći

- Duodenoskopija

- Pasaža tankog creva

Varijabilne dužine 4 - 6,5 m

- Reljef sliznice

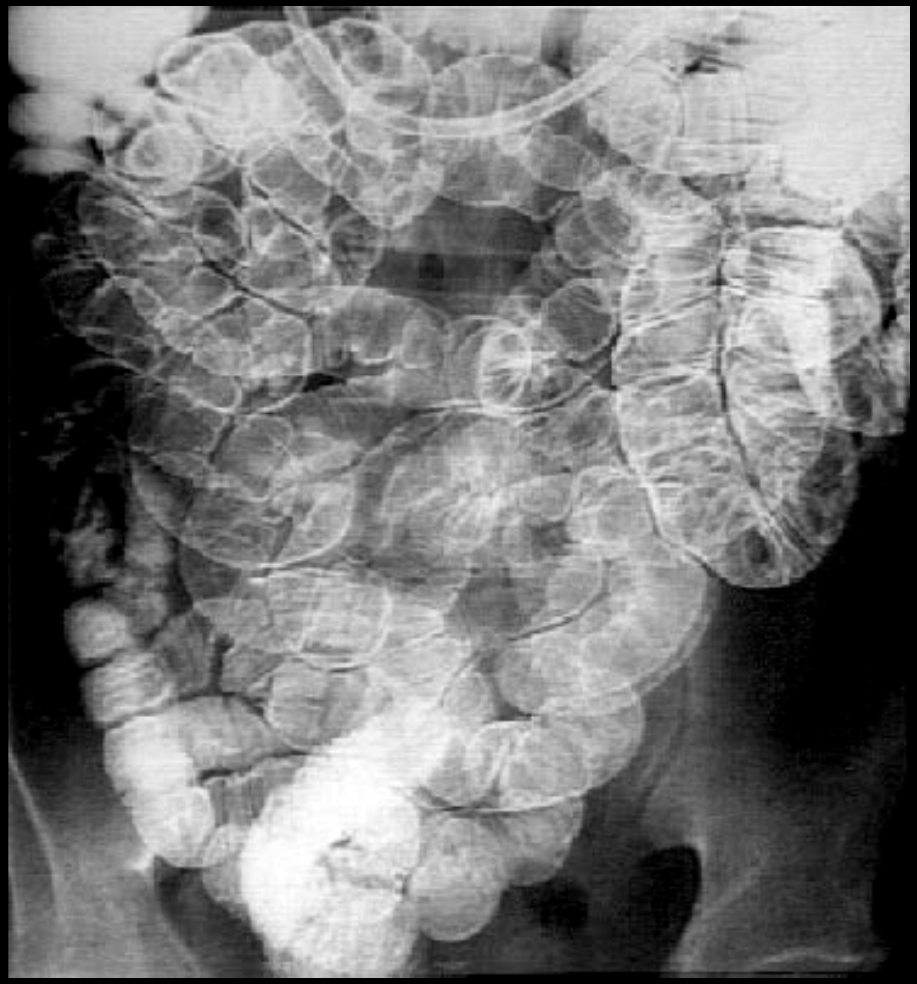
Jejunum 2/5 vertikalno položene vijuge izgleda pera

Ileum 3/5 horizontalno položene vijuge, glatkih kontura

- **Enterokliza**

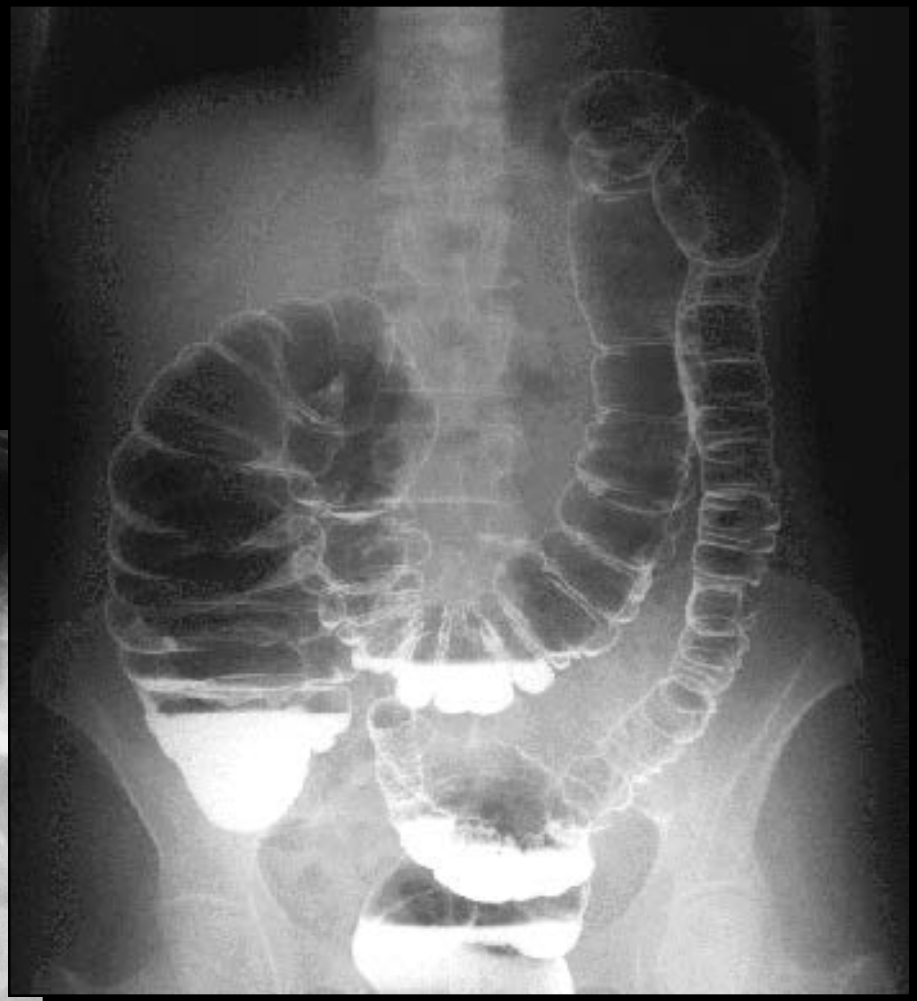
putem sonde kao negativno ks.
(voda ili fiziološki rastvor)
U dif.dg. TU

- Irigografija

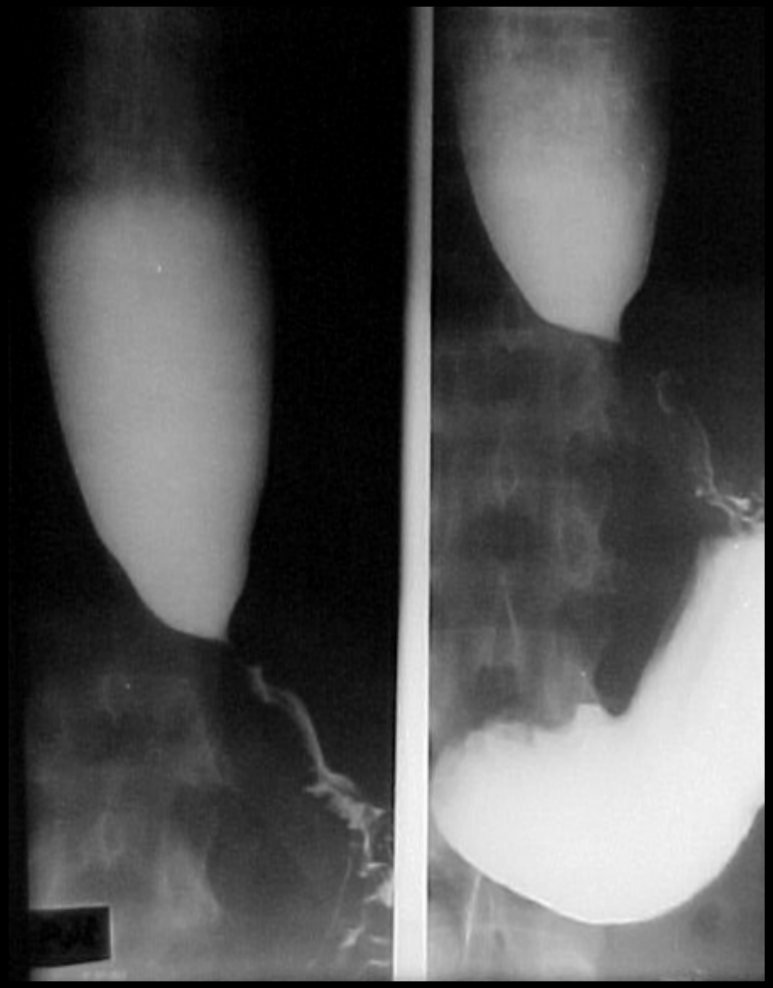

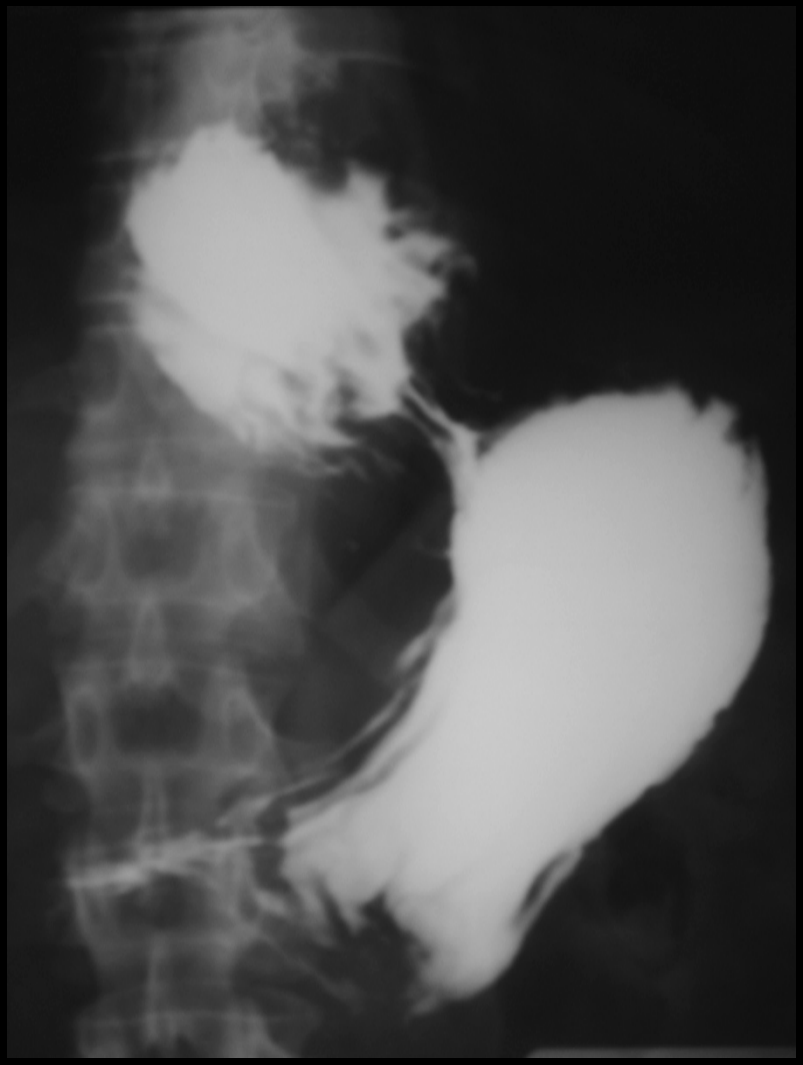

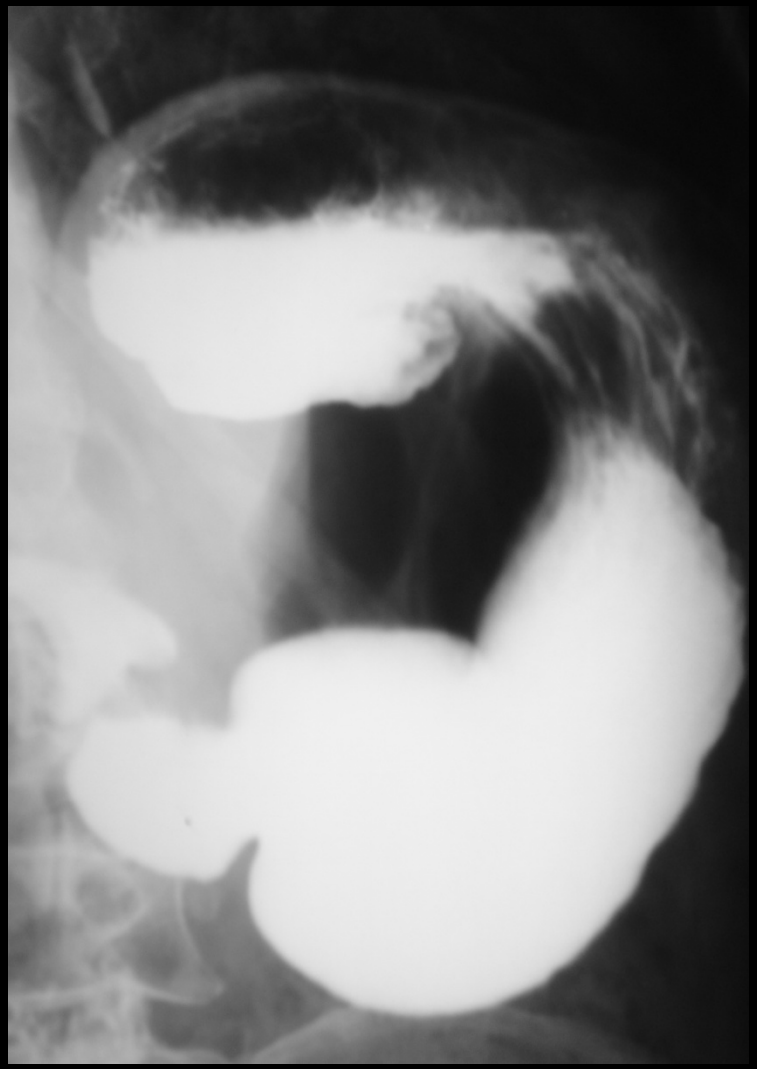
Osnovni elementi patoloških promena

- **Položaj organa**

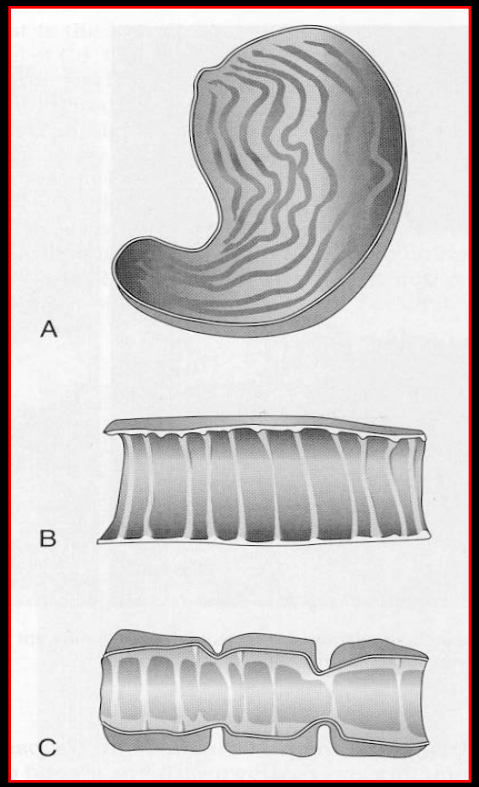

- **Izgled sluznice**

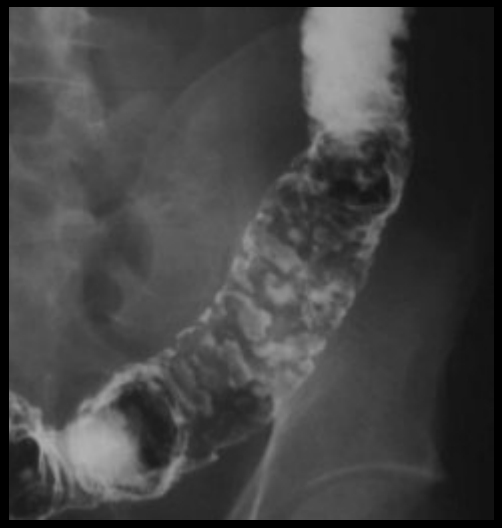

Erozija

Površni defekt sluznice koji ne prelazi laminu muskularis mukoze

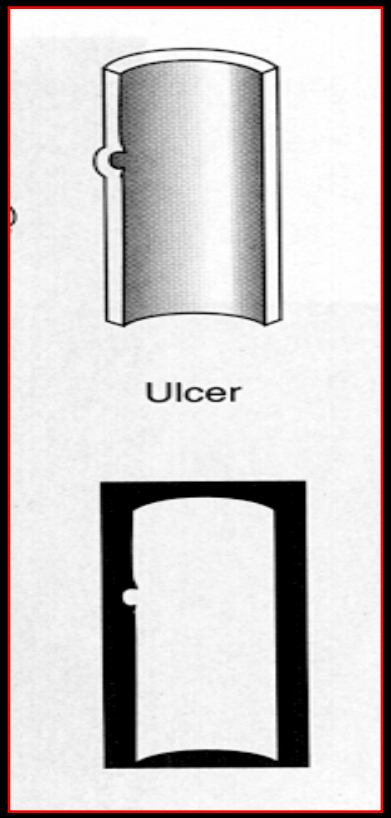
Rtg
nakupljanje Ba_2SO_4 u defektu sluznice bez “plusa” u senci

Ulceracija +

Duboki defekt zida koji se prostire najmanje do muskularnog sloja

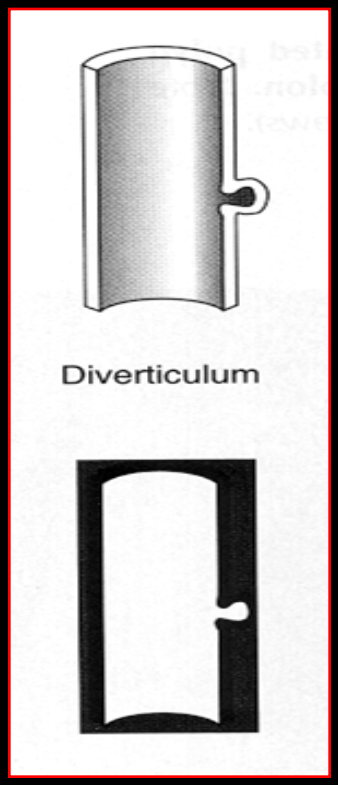

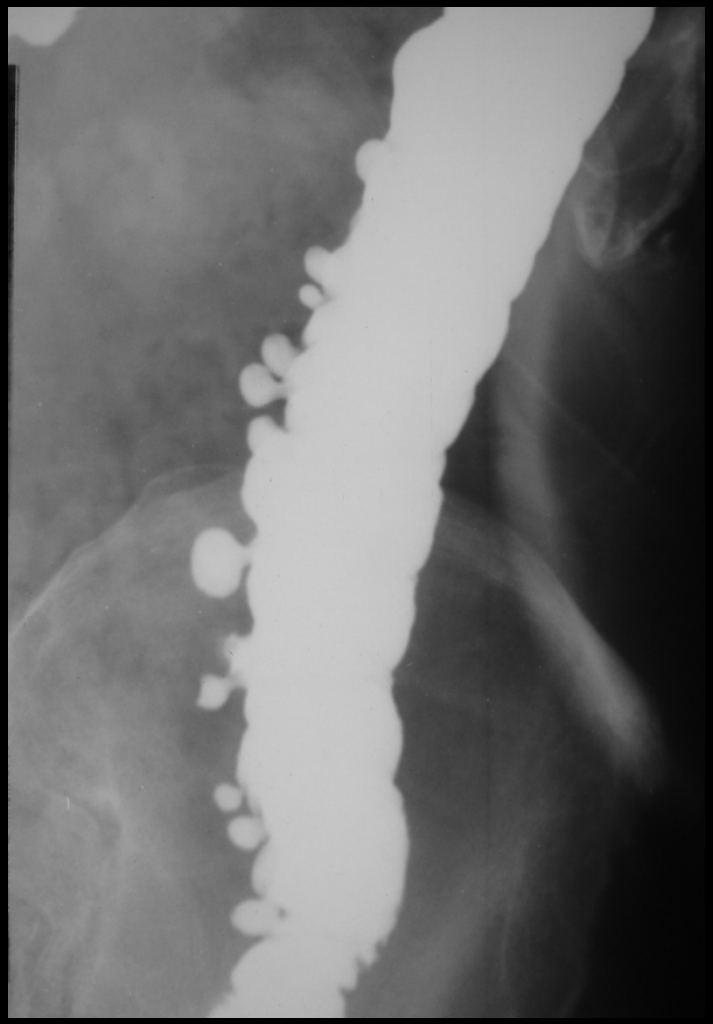

Divertikulum +

Proširenje lumena organa,

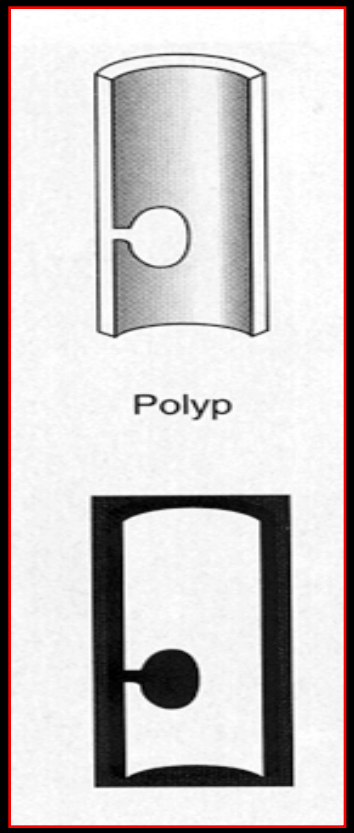
prolaps sluznice kroz mišićni sloj koji je preko vrata divertikula povezan sa lumenom organa

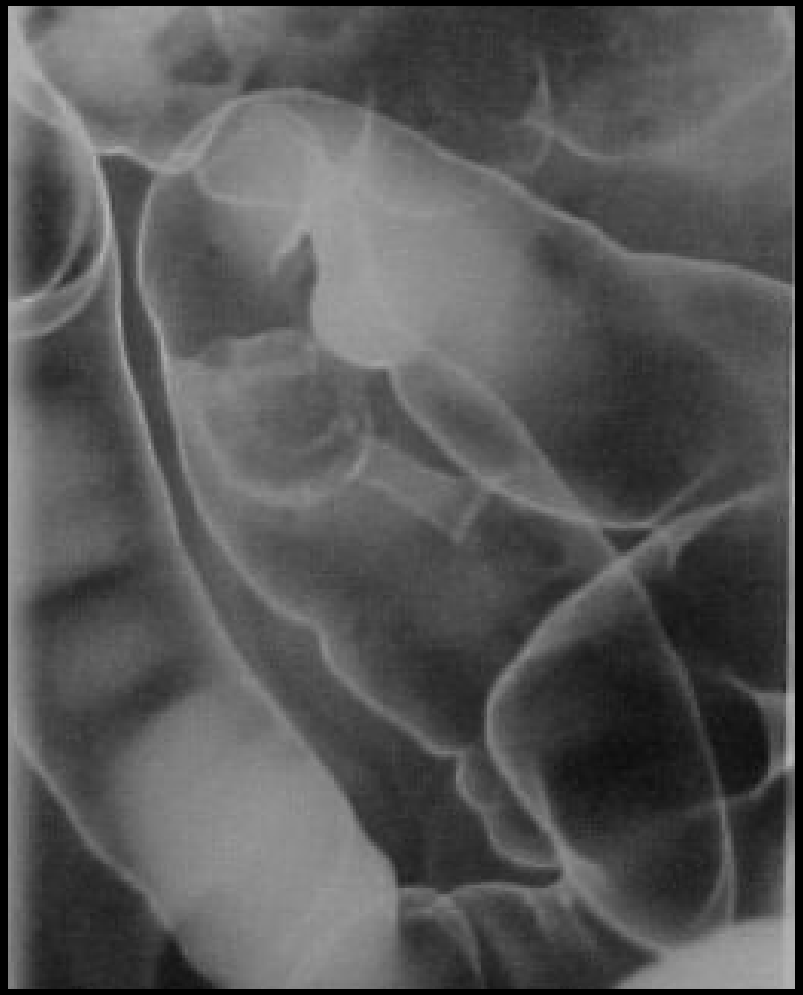

Polip --

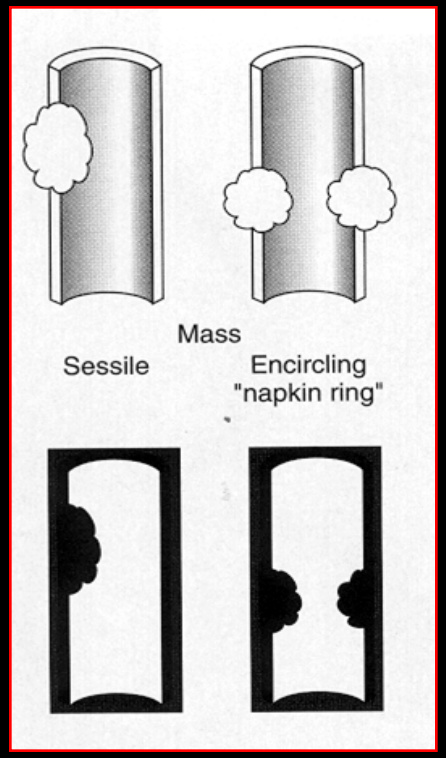
Vegetativna tumorska formacija koja izrasta iz sluznice i ima svoju stopu, vrat i telo

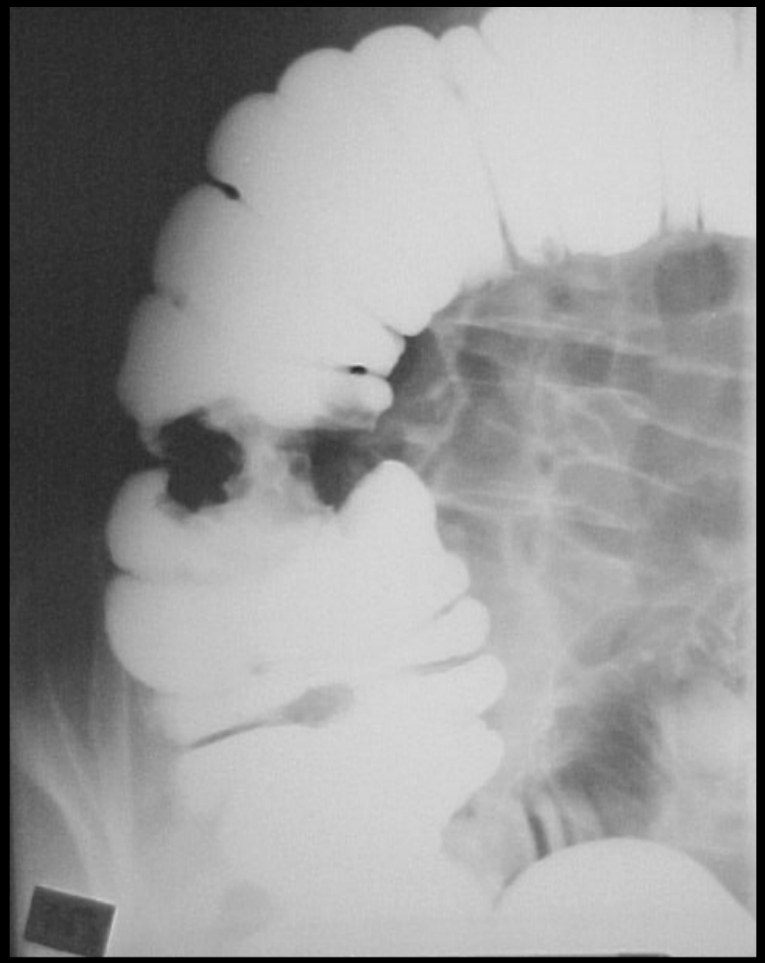

Tumor --

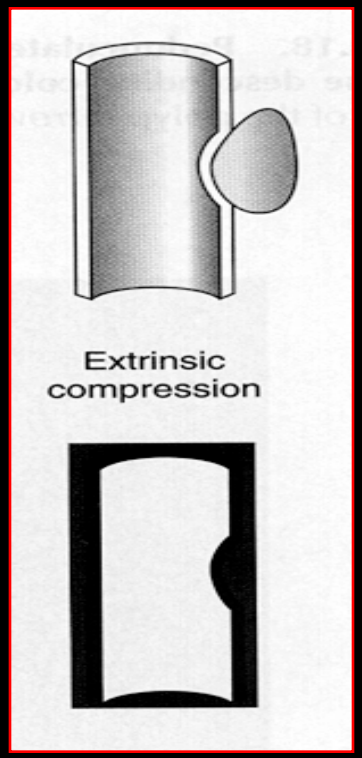
- vegetativna formacija koja urasta u lumen organa i čini defekt nepravilnih kontura
- sa prekinutim normalnim naborima sluznice

Spoljašnje kompresije

- Pritisak na lumen organa procesom iz neposredne okoline
- Pravilnih kontura normalnih i neprekinutih nabora sluznice

Lezije mogu biti:

- Pojedinačne
- Multiple
- Difuzne

- **UZ**

- UZ snimak
  (uzdužnoj, kosoj ili ciljano na promenu)

- L okalizacija
- O blik
- V eličina (mm; cm)
- E hogenost
- H omogenost
- O graničenost

- **CT**

Nativni ili kontrastni CT snimak abd.,
u dg.prozoru za meka tkiva, u nivou..

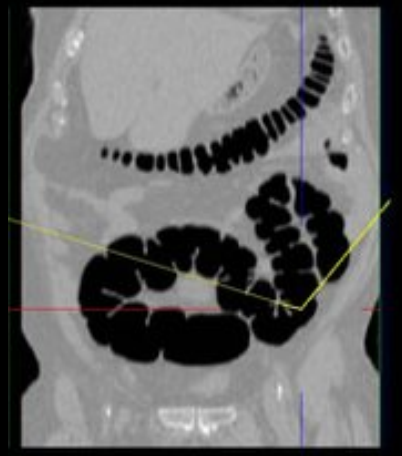
Indikacija kod expanzivnih neoplastičnih procesa u proceni zahvaćenosti okolnih mekotkivnih struktura.

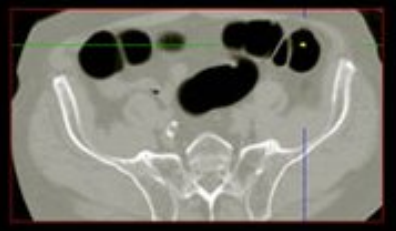
Meta u okolne lgl.

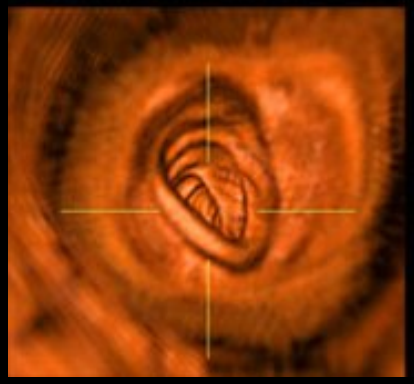

Diferentovanje intra-extra lumenskih procesa.

3D – virtuelna kolonoskopija.

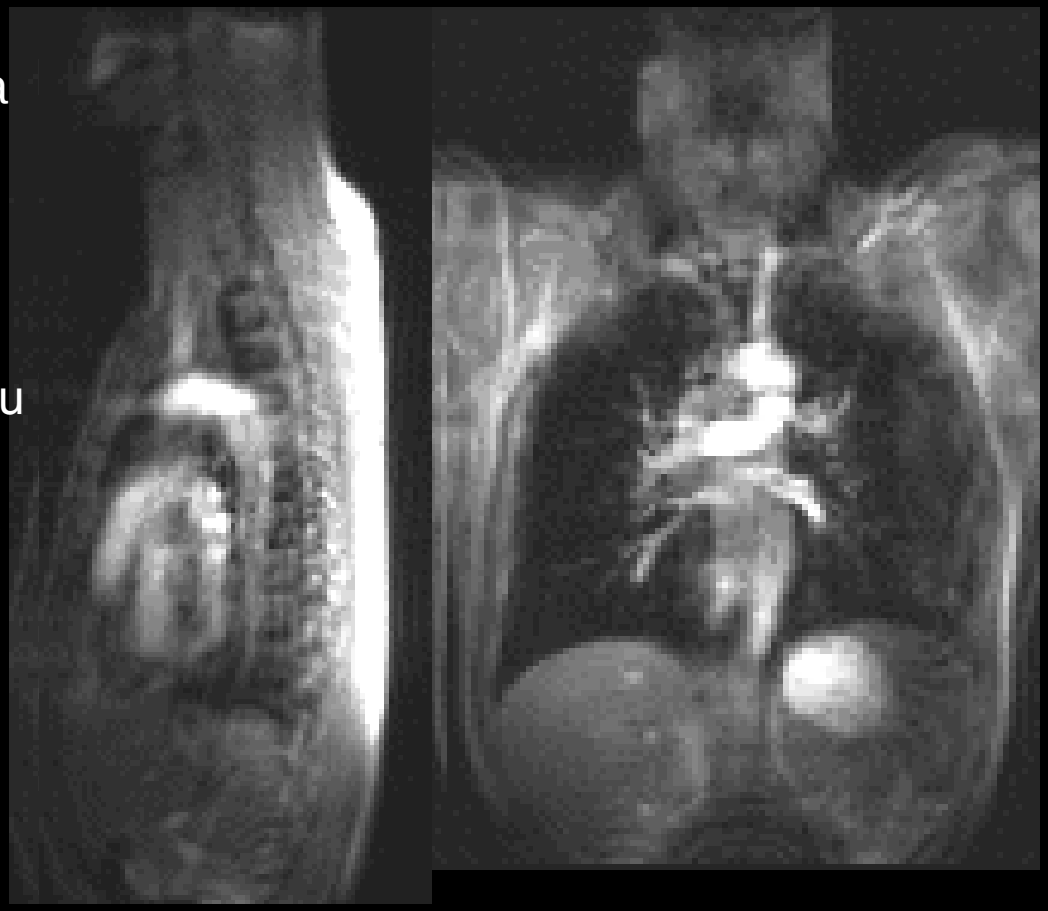

- **MRI**

Ima standardni protokol snimanja sekvence (VIBE, LAVA) sa zadržavanjem daha 25 sec.

Zbog različitosti parenhimskih organa, motaliteta creva i prisutne stacionarne tečnosti u bilijarnom traktu koriste se posebne sekvence za njihovu procenu (STIR, trueFISP, ...).

Univerzitet Priština - Kos.Mitrovica
Medicinski fakultet

Predmet **Radiologija**

http://www.med.pr.ac/katedra/interna-medicina.php